

MII LII VIEHÄVÄLDI ALDAKOSKÄVUODÄST?

Viehävääldist aldakoskâvuodâst já peerâviehävääldist mij sárnup talle, ko olmooš čáittá viehävääldi tááláš teikâ oovdiš kyeimi, pääрни, aldahyelhi teikâ eres aldaulmuu kuáttá. Viehävâldi aldakoskâvuodâst já perrust puáhtá šoddâdiđ fyysisii teikâ psyykkisii váádu, hettiđ ovdánem, kyeddiđ vuáđutáárbuid tuudâthánnaá teikâ tovâttiđ jáämmim.

Jiem lamas ovdil smiettâmgin, ete viehävâldi puáhtá lede meid tävirij piedgim, viehävâldijn uhkedem teikâ nube ruudâi kevttim.

OVDÄSVÄSTÄDÄS LII MIST JUÁHHÄÄST

Ulmuh iä sáárnu älkkeht viehävääldist, mii tábáhtuvá perrust já aldakoskâvuodâst. Peerâ, mon kooskâst lii viehävâldi, ij távjá vaje uuccâđ iše. Viehävâldi ij lah perruu siskáldâs äšši, peic toos kalgeh ulmuuh perruu ulguubeln tarvaniđ. Jis tun epidah teikâ hoksááh viehävääldi tuu aldaulmui teikâ uápisulmui perrust, te sáárnu ääšist já avžuut uuccâđ iše.

VIEHÄVÄÄLDÄN FINNEE IŠE MEID KÄIDUSOHTÄVUODÄI PEHT

LAPIN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Aldakoskâvuotâ- já viehävâldipargo ávuspalvâlem

Savastállamááigih vuossaargâst tuorâstâhân tme 8-18 já vástuppeivij 8-15 p. 040 631 0122
Chat ääigih láá viermisijđoin.

Torvopäikki

Ruávinjaargâ torvopäikkipalvâlusah 24/7 p. 040 584 0021.

Kriisâkuávdáš

Puhelinravvim já äägi väridem vuossaargâst vástuppiáivân tme 8-16 p. 040 553 7508.

PÁIHÁLIH JÁ KUÁVLULIHH PALVÂLUSAH

Almos išennummeer 112

- poolis
- sosiaalkocceem virgeääigi ulguubeln

Argâpeeivij tme 8-16:

Aanaar sosiaalkocceem p. 040 351 4150
Ucjuv sosiaalkocceem p. 040 701 4440
Iänuduv sosiaalpargee p. 040 532 6594
Suáđigil sosiaalkocceem p. 040 675

Ucjuvliih pyehtih kevtiđ Kárášjuv torvopääihi, mii lii aldemus torvopäikki p. 990 47 7846 7088.

TIÄDUH JÁ TOORJÄ NEETIST

nettiturvakoti.fi	nollalinja.fi
riku.fi	naisenvakivalta.fi
tukinainen.fi	lyomatonlinja.fi
naistenlinja.com	monikanaiset.fi

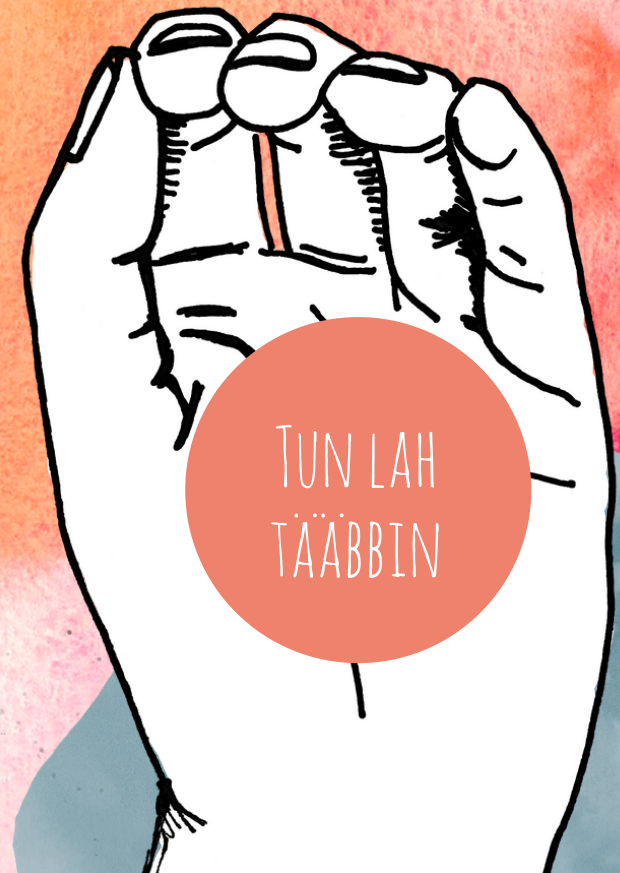

www.lapinensijaturvakoti.fi

TORVOOST?

TUUBDÄST viehävääldi ALDAKOSKÄVUODÄST

MAHT VIEHÄVÄLDI UAINOO?

Fyysisâš viehävâldi

huškom, kähistem, vuoptân teikâ pihtâsijn kiškom, tävirij koškâm, niijbijn uhkedem, rajim teikâ jotteemrijâvuodâ estim teikâ páguttem seksuaallii tahon.

Psyykkisâš viehävâldi

nabdistállâm, uccáátem, niävruttem, paldattállâm, uhkedem, panâstem, vaattâm, kontrollistem já sierânistem eres ulmui kooskâst.

Ekonomâlâš viehävâldi

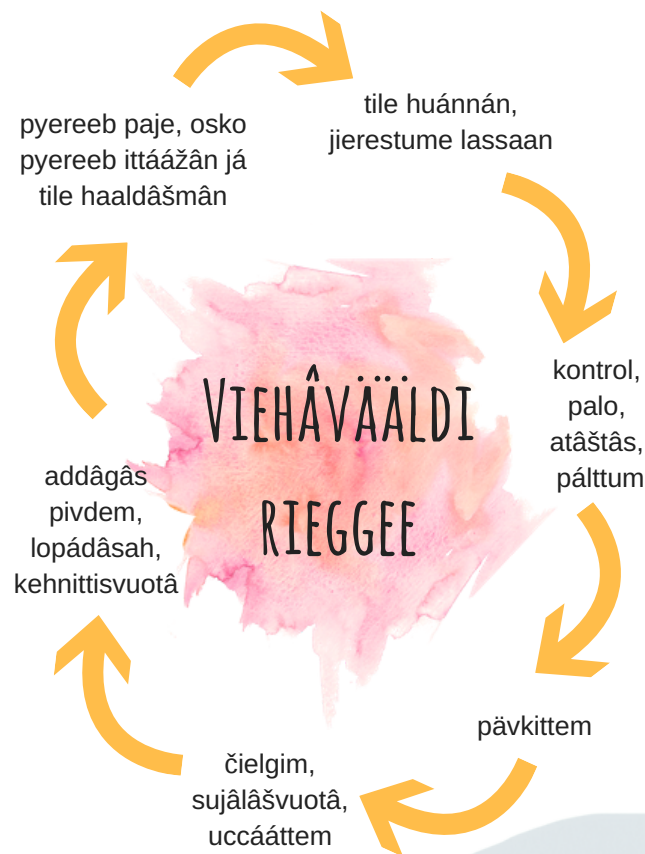
páguttem ekonomâlii sorjolâšvuotân, nube ulmuu jieijâs ruudâi kevtim kontrollistem teikâ nube ulmuu ruudâi teikâ omâdov lovettes kevtim.

Seksuaallâš viehävâldi

seksuaallii jiešmeridemvuoigâdvuodâ rajim, seksuaallâš huânnum, estimkevtim kielim, páguttem abortân, panâstem seksuaallii koskâvuodâ sierâ haamijd teikâ páguttem seeksin, uhkedem seksuaallii viehävâldijn, torgâtem teikâ tiedettem ulmuin ávhástállâm já lovettes onâččem teikâ tom irâtem.

Kuáridem

pääрни, vuorâs teikâ vâdulii ulmuu kyeddim tipšottáá, išettáá teikâ huolâttáá tiilijn, main suu lii lamaš sorjolâš tain, nube ulmuu vahâgittem talkkâsijguin, uáivâditteiguin, kemikaalijguin teikâ laggiittâsâiguin.

LOOPPÂT KIÄRDÖÖ VIEHÄVÄÄLDI UUSÄ IŠE

Jis tuu jieijâd ääpih iä pijssáá tile muttemân, te uusâ áámmátiše. Eromâš tehálâš tot lii talle, jis viehävâldi lii jotkum kuhháá teikâ jis perrust láá päärneih. Veikkâ sárnum oro-uv hirmâdin, te kannat vyelgid joton. Mađe tolebáá tun selvâttah tile, tađe pyereeb. Viehävâldi ij láppoo sárnuhánnáá.

ALDAKOSKÄVUOTÄ- JA VIEHÄVÄLDIPARGO ÄVUSPALVÁLEM

Tun finnih torjuu čuolmâin, moh kyeskih tuu peerâ- já aldakoskâvuodâid. Tun puávtáh väldiđ ohtâvuodâ vanhimvuodâ hástusijn, parâkoskâvuodâ vaigâdvuodâin teikâ jis tust lii tobdo, ete lah kuáhtâm viehävâldi teikâ ton uhke peerâ- já aldakoskâvuodâin. Tun puávtáh väldiđ ohtâvuodâ, jis tun lah huolâstum jieijâd tooimâst peerâ- teikâ aldakoskâvuodâin. Pargeeh fäälih nuuvtá iše Ruávinjaargâ toimâsaajeest sehe kâidusohtâvuodâ peht. Tun puávtáh smiettâđ oovtâst pargein, ete mii ličij pyeremus vyehi finniđ iše teikâ väridiđ savâstállâmääigi.

TORVOPÄIKKI

Torvopááikán tun puávtáh puáttiđ ohtuu teikâ parnijguin. Tun puávtáh puáttiđ torvopááikán kuás peri pirrâmpееivi ääigi. Palvâlus lii äššigâsân mávsuttem. Torvopäähist lii máhđulâš finniđ ravvim meid puhelin peht.

Torvopäikki lii uáivildum puohháid, kiäh láá teivâm viehävâldi teikâ ton uhke peerâ- teikâ aldakoskâvuodâst já kiäh tarbâšeh iše já torjuu, vâi cevzih tilâlâšvuodâst, sehe koskâpuddâsii aassâmsaje. Meid tuše viehävâldi palo teikâ uhke lii tuárvi suijâ uuccâđ torvopááikán. Mätki ij lah iästu. Jis tun smietah puáttiđ torvopááikán, te tun puávtáh suáittiđ já savâstállâđ pargein keevâtljn ornimijn (torvopááikán puáttim, paarnij škovlâ jna.).

KRIISÄKUÁVDÄŠ

Kriisâkuávdâást tun finnih iše já torjuu traumaatlíi tábâhtus teivâm teikâ sierâlágán eellimkriisâst orroo ovtâskâs ulmuid, perruid sehe sii aldaulmuid já siärvâduvváid. Kriisâpargei vuástávâldimist lii äigiväridem, ääigih láá finniimist táárbu miel meid tme 16 maņa.